

Op 3 november organiseert de studentenvereniging Cultuurwetenschappen “De Verlichting” een lezing door Jos Pouls over Joseph Beuys’ *Aktion im Moor*, unieke performance in een stukje Peelmoeras in 1971. De lezing vindt plaats van 19 tot 21 uur in studiecentrum Eindhoven. Graag opgeven bij het studiecentrum.

In 1971 was een stukje moeras op de grens van Limburg en Brabant kortstondig de ‘heiligste’ plek van de Peel. Joseph Beuys, de belangrijkste Duitse kunstenaar van na 1945, voerde op 16 augustus van dat jaar een theaterstuk van ongeveer een half uur op rondom een midden in het moeras gelegen bunker. Puur toevallig zag hij die bunker langs de weg Meijel-Asten liggen toen hij op weg was voor een expositie in het Van Abbe Museum in Eindhoven. Hij zette zijn Volkswagen Kever langs de kant van de weg en voerde rondom de bunker een theaterstuk op zonder publiek erbij. De Italiaanse fotograaf Gianfranco Gorgoni die hem vergezelde, legde het optreden vast in een prachtige serie foto’s. Het theaterstuk is de kunstgeschiedenis ingegaan onder de naam *Aktion im Moor* en kan zonder twijfel worden beschouwd als het belangrijkste moderne kunstwerk dat ooit in de Peel werd gemaakt.

Tot voor kort was er nooit onderzoek gedaan naar deze zeer bijzondere performance. In de onlangs verschenen bundel *Uit het keurslijf* publiceert de Limburgse kunsthistoricus Jos Pouls een artikel waarin hij uitvoerig ingaat op de zo mysterieuze *Aktion im Moor*. De opzet van de voorstelling komt aan bod, de vele betekenissen die veen en modder voor Beuys hadden, zijn enorme fascinatie voor oude Europese veengebieden en de moeizame relatie tussen Beuys en het katholieke geloof waarmee hij was opgevoed. Pouls beredeneert uitvoerig wat Beuys beoogde: een lichamenlijk en geestelijk samensmelting met het Peelmoer, dat hij zag als ‘Moeder Aarde’, voor hem de voedster van alle leven. Beuys groeide op in de streek rondom Kleef, vlak over de grens bij Nijmegen. Hij kwam veel in Nederland in verband met exposities in musea zoals het Van Abbe Museum en bezat in de jaren 1970 een buitenverblijf langs het Kanaal van Wesseem naar Nederweert.

De studie van Pouls komt op een goed moment: in 2021 is het exact 100 jaar geleden dat Joseph Beuys werd geboren; dit jubileum wordt in geheel Europa gevierd met tientallen tentoonstellingen en lezingen.